

nieuws BRIEF

Nummer 11, derde jaargang, oktober 1998

Inhoud

- 1 Interview:** Twee specialisten milieurecht over nieuwe toetsing Raad van State
- 3 Van den Heuvel over:** De lat van Paars II
- 4 Helpdesk:** Onverminderd populair Wachtrij Preventiespecial
- 6 Bees/NO_x:** Eerste hulp bij Bees-wijzigingen
Energie: Subsidieregeling EMA
Bodem: NRB-workshops
KWS 2000: Rectificatie autolakken
Zes praktijksheets
Definitie dampterugwinning
- 7 NeR:** De Aerox-injector
- 8 Landbouw:** Vragen driejaarstermijn **Stand der techniek/ALARA:** Informatieset Mengvoeder
- 9 InfoMil als kenniscentrum**
Externe veiligheid: BRZO 1998
- 10 Water:** Regels huishoudelijk afvalwater verscherpt
Asbest: Nieuwe voorschriften en publicaties
Verschenen
- 11 FO-Industrie:** Milieuaadvies betonindustrie
- 12 Agenda**
Informatie 8.40-amvb's
Wat is InfoMii?
Colofon

**Bijlage: Meldingsformulier
Besluit horeca-, sport- en
recreatie-inrichtingen milieubeheer**

Nieuwe toetsing Raad van State vraagt motivering vergunning

Sinds april van dit jaar toetst de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State milieuvergunningen op een nieuwe manier. Voor die tijd werden vergunningen waarin werd afgeweken van de gebruikelijke normen bijna steevast afgeschoten door de Raad, maar sinds april is er sprake van een zekere 'beoordelingsvrijheid' voor het bevoegd gezag. De nieuwe situatie leidt bij vergunningverleners tot veel vragen, zo blijkt uit een stroom telefoontjes naar de InfoMil-helpdesk. Alle aanleiding om uitgebreid te praten met twee specialisten die de uitspraken van de Raad van State op de voet volgen. Hans-Paul Nijhoff is adviseur bij de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (StAB). Prof. dr. Chris Backes is hoogleraar Milieurecht in Utrecht. Hij annotteert uitspraken van de Raad in onder meer *Milieu en Recht* en *AB*.

Chris Backes en Hans-Paul Nijhoff (foto: Rob Niemantsverdriet)

De Raad van State geeft het bevoegd gezag met de nieuwe toetsing dus een zekere mate van beoordelingsvrijheid. Hoe ver reikt die?

Nijhoff: "Dat vergt enige uitleg. De Raad maakt om te beginnen onderscheid tussen

milieutechnische aspecten, zoals omrekeningsfactoren en meetmethodieken, en milieuhygiënische zaken, zoals de normen en richtlijnen voor bijvoorbeeld stank, geluid en stof. Aan de milieutechnische kant wordt geen ruimte gegeven, maar op milieuhygiënisch gebied geldt een zekere bandbreedte. Hoe groot die bandbreedte is, zal na verloop van tijd uit de jurisprudentie moeten blijken. Ik denk dat de gangbare en door de rechter geaccepteerde normen het uitgangspunt zullen zijn en dat als bovengrens geldt dat onaantvaardbare hinder moet worden voorkomen."

Backes: "Ik wil daar twee kanttekeningen bij maken. Ten eerste gaat het nadrukkelijk om beoordelingsvrijheid en niet om beleidsvrijheid. Je mag als gemeente dus niet je eigen normen stellen, maar je kunt wel vage normen invullen, een uitzonderings-situatie definiëren of aantonen dat er sprake is van verouderde inzichten. Ten tweede: de Raad zal, zoals Nijhoff al zei, de geaccepteerde norm als uitgangspunt nemen. Maar een norm, zoals de wettelijke geluidsnormen, is iets anders dan de uitgangspunten of richtlijnen die in bijvoorbeeld een circulaire zijn opgenomen. Je kunt als gemeente natuurlijk aansluiten bij

een circulaire, een InfoMil-brochure of een convenant, maar daarmee is het nog geen wet. Met andere woorden: je kunt dus niet volstaan met een simpele verwijzing."

Dat betekent dus extra nadruk op de motivering van een besluit. Maar blijf je dan niet aan het motiveren?

Backes: "In theorie moet alles gemotiveerd worden. Van alle convenanten, circulaires, richtlijnen, informatiebladen, enzovoort is in sommige gevallen af te wijken. Maar het is niet zo dat daarmee nu opeens al die richtlijnen op de tocht komen te staan. Als niet door appellant, bedrijf of wie ook wordt aangetoond dat een richtlijn niet meer klopt of dat er sprake is van een uitzonderingssituatie, dan zal de Raad er naar neigen om de richtlijn te volgen. Je hoeft als vergunningverlener dus niet al het werk van deskundigen over te gaan doen. Maar vermoed je dat er sprake is van verouderde inzichten, dan moet je als gemeente een zaak motiveren. Denk bijvoorbeeld aan de Groen-Labelstallen, waarvoor in de stankrichtlijn geen normen waren opgenomen. Ook als alle Inspecties een bepaalde kwestie anders bekijken, is dat voor de gemeente een teken om te motiveren."

Nijhoff: "Samengevat zou je kunnen zeggen: als je aansluit bij de gangbare en door de rechter geaccepteerde normen zit je als bevoegd gezag meestal safe. Wijk je ervan af, dan zul je je standpunt goed moeten onderbouwen en soms onderzoek moeten laten doen. Veel besluiten sneuvelen momenteel op het ontbreken van voldoende motivering of onderzoek. Een voorbeeld is een recente uitspraak van de Raad over lawaai van het laden en lossen van vrachtwagens. De gemeente zonderde de laad- en losactiviteiten uit van toetsing aan de piekgrenswaarden, maar deed dat zonder onderbouwing. Die gemeente had eerst moeten vaststellen dat laden en lossen überhaupt leidt tot overschrijding van de piekgrenswaarden en dat dit niet valt te voorkomen door het treffen van de gebruikelijke maatregelen en voorzieningen. Die onderbouwing ontbrak, en daarom is het besluit gesneuveld."

Wordt het motiveringsbeginsel ook omgekeerd toegepast, met andere woorden: moet een bedrijf of appellant zijn klacht voldoende motiveren?

Nijhoff: "Nee, zeker niet altijd. Van een klein bedrijf of omwonende kun je niet zomaar de kennis of voldoende financiële draagkracht verwachten om een klacht

goed te onderbouwen. De klacht op zich zal dan worden beschouwd als voldoende. 'Ik heb last van stankhinder/geluidhinder' kun je beschouwen als het absolute minimum, maar is voldoende om ontvankelijk te worden geacht."

Prof. dr. Chris Backes (foto: Rob Niemantsverdriet)

"Vermoed je dat er sprake is van verouderde inzichten, dan moet je als gemeente een zaak motiveren."

Backes: "Je ziet hier dat het administratief recht duidelijk afwijkt van het burgerlijk recht, waar volledig bewijsmateriaal wordt verlangd. De Raad van State zal bij summier onderbouwde klachten de zaak over het algemeen laten onderzoeken."

Zal de 'toetsing op afstand' ertoe leiden dat de Raad van State steeds minder zelf in de zaak gaat voorzien?

Nijhoff: "Dat zou kunnen. De beoordelingsvrijheid zorgt immers voor meer mogelijkheden voor bestuurlijke heroverweging en daardoor voor meer terugverwijzingen naar het bevoegd gezag. Aan de andere kant: ook in de oude situatie voorzag de Raad bij mijn weten alleen zelf in de zaak als de partijen ter zitting daarmee instemden. Deze benadering hoeft natuurlijk niet te veranderen."

Backes: "Ik denk dat het sterk afhangt van de manier waarop gemeenten met de nieuwe beoordelingsvrijheid zullen omgaan. Nemen ze een gesneuveld besluit liever onder de arm mee terug naar huis, of zijn ze juist geneigd om ter zitting naar een oplossing te zoeken. Is dat laatste het geval, en werkt ook het bedrijf of de appellant mee, dan kan de Raad net als vroeger zelf in de zaak voorzien."

Er lijkt bij de Raad van State een trend waarneembaar naar het stellen van middelvoorschriften boven doelvoorschriften. Hoe is dat te rijmen met de doelstellingsgedachte achter de Wm en de vergunning op hoofdzaken?

Nijhoff: "De wetgever kiest in artikel 8.12 Wm voor het primaat van doelvoorschriften en de Raad van State doet in mijn ogen niet anders. De vraag is alleen wat onder doelvoorschriften wordt verstaan. Voor mij zijn dat concrete voorschriften, bij voorkeur emissienormen. Anderen zien zorgplichtbepalingen ook als doelvoorschriften. Dit zijn vangnetbepalingen die bewust zeer algemeen zijn geformuleerd en die je in toenemende mate in vergunningen en amvb's ziet opduiken. De Raad stelt zich op het standpunt dat in de Wm al zorgplichtbepalingen staan en dat het herhalen van deze wettelijke bepalingen in vergunning of amvb overbodig is en onjuist. Ook het advies van de Raad over het onlangs in werking getreden Besluit Horeca-, sport- en recreatieinrichtingen had die strekking. Bij de Raad staat voorop dat voorschriften voldoende duidelijk, concreet en bepaalbaar moeten zijn."

Backes: "Ik twijfel wel eens of de Raad van State zich voldoende bewust is van artikel 8.12. Het komt voor dat de Raad één bepaald middel voorschrijft, terwijl het om voorschriften gaat met doelen die heel goed meetbaar en handhaafbaar zijn. Dan wordt bijvoorbeeld een middel voor 60% reductie van PER-emissies voorgeschreven, terwijl het bedrijf binnen afzienbare tijd een veel goedkopere methode kan ontwikkelen waarmee ook 60% reductie kan worden gehaald. Ik ben dan ook benieuwd naar het effect van het verstrijken van de omzettingstermijn voor de IPPC-richtlijn van de Europese Unie. In die richtlijn staat dat in de vergunning geen technische specificaties mogen worden opgenomen, zodat het bedrijf meer mogelijkheden heeft voor inventieve oplossingen. Ik verwacht dat veel bedrijven zich hierop zullen beroepen."

Hoe staat de Raad van State tegenover de vergunning op hoofdzaken?

Nijhoff: "Dat is nog niet helemaal duidelijk, omdat daar nog relatief weinig ervaring mee is. De meeste vergunningen op hoofdzaken bereiken de Raad van State niet, omdat alle partijen daar kennelijk naar tevredenheid over hebben overlegd. Maar uit de paar gevallen die wel hebben geleid tot een zaak kun je concluderen dat de

Raad een vergunning op hoofdzaken niet zomaar accepteert. De Raad vindt dat de vergunningverlener duidelijk zijn verantwoordelijkheid moet nemen en deze niet aan anderen kan overdragen. De vergunning voor het Amsterdamse overslagbedrijf OBA werd bijvoorbeeld vernietigd, omdat de provincie daar min of meer carte blanche had gegeven. Overigens is de betekenis van de vergunning op hoofdzaken nog beperkt: het gaat toch vooral om de grote bedrijven."

Backes: "Nou, niet alleen grote bedrijven. Er is bijvoorbeeld een uitspraak van de Raad over een vergunning op hoofdzaken voor een veehouderij, die grotendeels is geaccepteerd. Een vergunning op hoofdzaken kan natuurlijk ook goed functioneren bij een kleiner bedrijf. De belangrijkste

Hans-Paul Nijhoff (foto: Rob Niemantsverdriet)

"Er moeten concrete eisen in de vergunning staan, de beoordeling moet bij het bevoegd gezag liggen, en de positie van derden mag niet worden veronachtzaamd."

vereiste blijft dat de vergunning goed onderbouwd wordt. Maar over wat een goede onderbouwing in zo'n geval is, bestaat eigenlijk nog geen jurisprudentie. Die grenzen moeten nog verkend worden." Nijhoff: "Een vergunning met een aantal concrete normen plus resultaatverbintenis op één A4 zou op zich natuurlijk prachtig zijn, en is daarom alleen maar aan te raden. Maar de Raad stelt strenge randvoorwaarden. Uit de paar zaken die tot nu toe bij de Raad van State zijn geweest komen drie van die randvoorwaarden naar voren: er moeten concrete eisen in de

vergunning staan, de beoordeling moet bij het bevoegd gezag blijven liggen, en de positie van derden mag niet worden veronachtzaamd."

Biedt de Raad van State ruimte voor de aspecten van de verruimde reikwijdte, zoals energiebesparing en preventie?

Nijhoff: "De Raad is daar tot op heden vrij terughoudend in, zeker daar waar beleidskaders en afspraken met de branches ontbreken. Het verschilt ook per onderwerp. De Raad accepteert bijvoorbeeld de Meerjarenafspraken energie en de InfoMil-publicaties op dat gebied. Bij grotere energieverbruikers heeft de Raad zelfs enkele malen aangegeven dat een energiebesparingsvoorschrift in de vergunning móest worden opgenomen. Maar op het gebied van afvalpreventie is er in de jurisprudentie tot nog toe weinig ruimte te bespeuren. In het algemeen kan over de verruimde reikwijdte worden gesteld dat de vergunningsvoorschriften zich beperken tot onderzoeks, registratie- en rapportageverplichtingen."

Backes: "Ook voor verkeer en vervoer lijkt er niet veel ruimte. Woon-werkverkeer valt sowieso buiten de Wm. Alleen voor bedrijfsverkeer kunnen soms bepalingen in de vergunning worden opgenomen, bijvoorbeeld voor laden en lossen. Voor afvalpreventie ontbreekt het nog aan beleidskader en dus is het moeilijk om voorschriften op te nemen. Gescheiden inzamen bijvoorbeeld kun je niet via de vergunning reguleren. Alleen voorschriften voor hergebruik binnen een inrichting worden nog wel eens geaccepteerd. Het regulerend spoor is bij preventie voorlopig dus van beperkte betekenis.

Op het gebied van energie kun je drie categorieën onderscheiden. Ten eerste zijn er de bedrijven die onder de meerjarenafspraken vallen. Goede energievoorschriften worden door de rechter dan zonder meer geaccepteerd. In de tweede categorie zitten de bedrijven die buiten de meerjarenafspraken vallen, maar wel veel energie en grondstoffen gebruiken. Die bedrijven worden meestal gezien als onderzoeksplichtig. Na een aantal jaren kun je dan via actualisatie van de vergunning energievoorschriften gaan opnemen. De derde categorie omvat kleinere bedrijven met een bescheiden energieverbruik. Die moet je niet gaan lastig vallen met energievoorschriften. De Raad beschouwt dat als schieten met een kanon op een mug."

Van den Heuvel over:

De lat van Paars II

"Op milieuterrein is het bij uitstek de kunst de lat zo hoog mogelijk te leggen, steeds ietsje verder te reiken dan eerder voor mogelijk werd gehouden." Het citaat is van premier Kok, bij zijn presentatie van de regeringsverklaring. De premier zei dat het in dit verband van groot belang is om voorop te blijven lopen met de ontwikkeling van milieutechnologie.

Ik verwacht dat het onderwerp milieutechnologie de komende jaren in het centrum van de belangstelling zal staan.

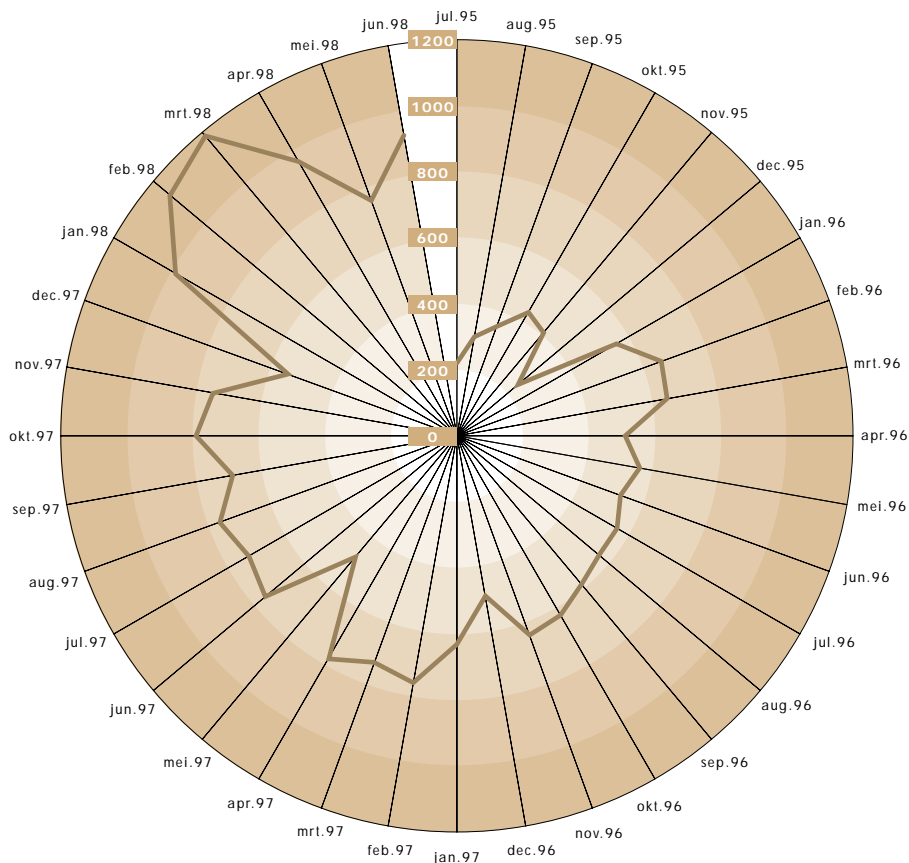

Succesvolle nieuwe toepassingen dragen immers bij aan het realiseren van milieudoelstellingen. En dat maakt het mogelijk om af te zien van meer ingrijpende en maatschappelijk vaak omstreden maatregelen, bijvoorbeeld in de sfeer van quotering en volumebeleid. Hoe kunnen we zorgen dat de technologie die van de tekentafel komt ook spoedig op brede schaal wordt toegepast? Iedere ondernemer die voor een investeringsbeslissing staat doet er goed aan zich de woorden van Kok voor de geest te halen. De boodschap van Paars II is namelijk: investeren in milieutechnologie is de moeite waard. De overheid heeft hierbij een belangrijke rol. Zij kan zorgen dat nieuwe technologie kosteneffectief beschikbaar komt, bijvoorbeeld door belastingmaatregelen. Maar diezelfde overheid kan de ondernemer er via de vergunning ook op wijzen dat de lat toch net wat hoger kan. Dit alles vraagt om goed geïnformeerde en voldoende toegeruste milieumedewerkers in het veld. Het vraagt om goede informatievoorziening, om adequate facilitering. Het lijkt me een mooie uitdaging voor InfoMil.

Jan van den Heuvel,
Directeur Bestuurszaken DGM

De helpdesk: onverminderd populair

Afgelopen zomer was het alweer drie jaar geleden dat de helpdesk van InfoMil werd geopend. Sindsdien is er veel gebeurd: het aantal onderwerpen waarover vragen kunnen worden gesteld is sterk uitgebreid en het gemiddeld aantal vragen per maand is gestegen van ruim 300 tot bijna 1000. In de grafiek kunt u met de klok mee het verloop van het aantal vragen aflezen. Opvallend zijn de dipjes in de decembermaanden en de piek in het voorjaar van 1998.

Externe veiligheid

Hoe groot moet de afstand zijn tussen een opslagruimte voor gevaarlijke stoffen en een gevoelige bestemming?

Eerst moet worden gekeken of een inrichting valt onder de werkingssfeer van § 3 van het Besluit risico's zware ongevallen (BRZO).

Is dit het geval, dan moet een extern veiligheidsrapport (EVR) worden opgesteld waarin is vastgesteld welke afstanden tot gevoelige bestemmingen moeten worden aangehouden.

Indien een opslagplaats niet onder het BRZO valt, moet u uitgaan van *Circulaire CPR 15* (oktober 1997). Die vervangt de circulaire *CPR 15/2* (1992) en *CPR 15/3* (1990).

Voor een brongerichte aanpak geldt als uitgangspunt dat de bestaande CPR-richtlijnen worden toegepast en gehandhaafd.

Afval- en emissiepreventie

In nummer 10 van de InfoMil Nieuwsbrief stond een helpdeskvraag over de mogelijkheid om een preventieonderzoek af te dwingen via een actualisatie van de vergunning. Op ons antwoord kwam een reactie van Charlotte Los, milieubambtenaar bij de provincie Zuid-Holland, die we u niet willen onthouden.

Een bedrijf heeft een milieuvergunning van een jaar oud zonder preventievoorschriften. Kunnen daar redelijkerwijs alsnog aanvullende voorschriften aan worden verbonden waarin een preventieonderzoek wordt voorgeschreven? Het ging om een bedrijf waar een aanzienlijk preventiepotentieel was aangetroffen op grond van de criteria uit de leidraad *Afval- en emissiepreventie in de milieuvergunning*.

In ons antwoord stelden wij dat voor een actualisatie van de vergunning op grond

van art. 8.22 van de Wm geen goede gronden zijn als het betreffende bedrijf ten tijde van de vergunningverlening hetzelfde preventiepotentieel had. Op dat moment was de leidraad als instrumentarium voor het reguleren van preventie immers ook al beschikbaar.

Dat antwoord verdient volgens Charlotte Los enige nuancering. Indien de redelijkheid van een preventieonderzoek zorgvuldig is getoetst – waarbij de beoordeling van het preventiepotentieel en het bij het bedrijf aanwezige inzicht in de verbeteringsmogelijkheden centraal staan – kan in het belang van de bescherming van het milieu toch een onderzoeksverplichting aan de vergunning worden verbonden, en wel op grond van artikel 8.23 Wm. Het is niet aannemelijk dat het bedrijf met succes een beroep kan doen op vergoeding van de onderzoekskosten (art. 15.20 Wm), omdat dit normaal gesproken geen kosten zijn die 'niet te zijnen laste behoren te blijven'.

Bestuurlijk-juridisch

Een Nederlands transportbedrijf vraagt een vergunning aan voor een vestiging op zestig meter van de Duitse grens. De meeste overlast is te verwachten voor de bewoners van huizen die over de grens staan. Mogen zij bedenkingen indienen tegen de ontwerp-vergunning? Moet het ontwerp worden gepubliceerd in Duitsland? En mogen de bewoners in beroep gaan bij de Raad van State (zijn ze dus te beschouwen als belanghebbenden)?

In art. 3.24, eerste lid Awb staat dat 'een ieder' bedenkingen kan indienen, en nergens in de wet is een bepaling te vinden die mensen die over de grens wonen daarvan uitsluit. Er zijn in ieder geval twee uitspraken waaruit blijkt dat ook Duitse burgers tot aan de Raad van State beroep kunnen instellen: KG 1987/447 (Urenco) en KG 1986/99 (beide Voorzittersuitspraken). Expliciet is de Memorie van Toelichting bij kamerstukken 22601 (betreft de invoering van afdeling 3.5 in de Awb): "Wanneer het besluit een vergunning voor grensoverschrijdende activiteiten betreft, hetgeen vooral in grensstreken het geval zal kunnen zijn, kan ook een publicatie in buitenlandse bladen gewenst zijn (MvT, TK 22601, nr. 3, p. 11). Ook in de toelichting op art. 10 Wabm stond al dat "het ambtsgebied van het bevoegd gezag hierbij niet als criterium geldt."

Spuitwerk in timmerbedrijf (foto: Sigma Coalings BV)

KWS 2000

Wat is de stand van zaken op het gebied van watergedragen verf in de timmerindustrie?

De SKH (Stichting Keuringsbureau Hout) nam in de SKH-publicatie 98-10 een bijgewerkte lijst op van (grond)verven voorzien van een KOMO-attest met productcertificaat die mogen worden toegepast op houten gevelelementen, zowel van loofhout als naaldhout. Omdat bleek dat voor watergedragen verf de verwerking (onder meer de droging) kritischer is dan bij de oplosmiddelhoudende producten, zijn door SKH ook voorwaarden gesteld aan het werken met watergedragen verven in een timmerbedrijf (SKH-publicatie 98-04). De Stichting Garantiefonds voor Timmerwerken (SGT) geeft certificaten uit indien bedrijven voldoen aan het vereiste kwaliteitsniveau. Om te bepalen of een timmerbedrijf geschikt is om over te schakelen op water-

gedragen verf kan een 'quick scan' worden uitgevoerd. Dat is een methode waarmee in één dag kan worden vastgesteld in hoeverre het applicatieproces van een timmerfabrikant overschakelen mogelijk maakt. Timmerfabrikanten die overwegen om te gaan werken met watergedragen verf kunnen zich voor de quick scan aanmelden bij de SKH, tel. (035) 5268737. Daar zijn ook de genoemde publicaties aan te vragen.

NeR

Bij een bedrijf dat kleurpasta's produceert komt stof vrij dat voor 25% bestaat uit lood en anorganische loodverbindingen en voor 10% uit cadmium en cadmiumverbindingen. De rest van het stof is inert. Per uur komt circa 100 gram vrij. Welke eis geldt hiervoor op grond van de NeR?

De NeR plaatst lood en anorganische loodverbindingen in klasse sA2, waarvoor een emissie-eis geldt van 1 mg/m³ bij een ongereinigde massastroom van 5 gram per uur of meer. Cadmium(verbindingen) zijn ingedeeld in klasse sA1. Bij een ongereinigde massastroom van 1,0 gram of meer per uur geldt dan een eis van 0,20 mg/m³ (NeR, § 2.5). Omdat er een doekfilter kan worden toegepast zou voor stof in algemene zin een eis van 10 mg/m³ moeten worden voorgeschreven (NeR, § 2.4). De emissie van cadmium mag niet meer bedragen dan 0,2 mg/m³. Als het vrijkomende stof voor 10% uit cadmium bestaat, mag de totale stofemissie dus ten hoogste 2 mg/m³ zijn. De totale loodemissie mag niet meer dan 1 mg/m³ bedragen. Het stof bestaat voor

25 % uit lood, dus dat leidt tot een stofeis van 4 mg/m³.

De laagste van de drie emissiewaarden is 2 mg/m³ stof. Dit is de limiterende waarde. De emissie-eis moet daarom worden bepaald op 2 mg/m³ stof. Als de samenstelling van het vrijkomende stof bekend is en slechts weinig varieert, is het niet nodig een aparte eis voor lood en cadmium op te nemen.

Wachtrij

In de vorige nieuwsbrief heeft u kunnen lezen dat wij hard werken aan het verbeteren van de bereikbaarheid van InfoMil. Misschien heeft u het al gemerkt: onze telefooncentrale is sinds kort uitgebreid met een 'wachtrij'. Wanneer onze telefonisten in gesprek zijn, wordt u in de wachtrij geplaatst. Zodra een lijn vrij is, wordt degene die het langste wacht doorverbonden. InfoMil is dus nooit meer in gesprek.

Preventiespecial

Dit najaar verschijnt een 'special' Afval- en emissiepreventie. Daarin gaan vertegenwoordigers van lokale en landelijke overheden in op kansen en knelpunten bij preventie. Verdere onderwerpen zijn onder meer: 'Ervaringen met preventie via regulering' en de landelijke preventiedag.

Energie

EMA subsidieert energie- en milieuadvies op maat

Op 11 september is de Subsidieregeling energie-efficiency- en milieuadviezen Schoner Producteren (EMA) gepubliceerd. Deze regeling vervangt de oude E&M-regeling van Novem en wordt nu uitgevoerd door Senter in Den Haag. Voor 1998 is f 2,3 miljoen subsidie beschikbaar; de maximale subsidie per aanvrager bedraagt f 15.000,-.

De regeling is gericht op bedrijven en non-profitinstellingen tot 250 medewerkers. Die kunnen tot 50% overheidssubsidie krijgen op het energie- en/of milieuadvies dat ze laten uitbrengen door een zelfgekozen onafhankelijke, deskundige adviseur. De informatie uit het advies kan ook van pas komen bij de aanvraag van een milieuvergunning.

De EMA-regeling is een onderdeel van het programma Schoner Producteren, dat de invoering van schone producten en productiemethoden bevordert.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Senter, (070) 361 04 36.

Bodem

NRB-workshops voor gemeenten

Onlangs verscheen het hoofdstuk 'Monitoring en bodemonderzoek' van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming – bedrijfsmatige activiteiten (NRB), samen met de onderliggende Richtlijn Monitoring. In haar laatste vergadering besloot de projectgroep NRB om zorgplichtsanering en de samenhang tussen de vele onderdelen van het bodemonderzoek nader uit te werken. De Projectgroep verwacht hierover medio 1999 meer duidelijkheid te geven.

InfoMil heeft workshops voor gemeenten opgezet om de betekenis van de NRB bij vergunningverleners onder de aandacht te brengen. De belangstelling daarvoor is groot. Vanaf begin september tot in december vinden wekelijks 2 à 3 bijeenkomsten plaats, her en der in het land. De opmerkingen uit 'het veld' worden gebruikt om het gebruiksgemak en praktische nut van de NRB te vergroten.

Bees/NO_x

Bees-wijzigingen: eerste hulp

In de vorige Nieuwsbrief gingen we in op de wijzigingen in het Besluit emissie-eisen stookinstallaties. Door verruiming van de werkingssfeer vallen nu vooral onder Bees B aanmerkelijk meer installaties. InfoMil ontwikkelt een ondersteunend computerprogramma en organiseert voorlichtingsbijeenkomsten. Ook de nieuwe Leidraad komt eraan.

Valt een stookinstallatie onder Bees B? Welke emissie-eisen gelden er dan? Welke meetverplichtingen brengt Bees met zich mee? Het computerprogramma geeft antwoord. Vul in het computerprogramma een aantal kenmerken van de stookinstallatie in, zoals de datum van vergunningverlening en de gebruikte brandstof, en het scherm vertelt u de geldende emissie-eis met verdere informatie. Het programma werkt op Internetbrowser Netscape vanaf versie 3.0 en op MS-Explorer vanaf versie 4.0. Desgewenst wordt de browser bijgeleverd. Het programma, dat voor het eind van het jaar verschijnt, is verkrijgbaar op diskette of te kopiëren vanaf de website van InfoMil, www.senter.nl/infomil.

Voorlichtingsbijeenkomsten en Leidraad

Tijdens de voorlichtingsbijeenkomsten die InfoMil de komende maanden organiseert, komen vooral de werkingssfeer van het Bees B, de emissie-eisen en de meetverplichting aan de orde. Ook wordt het computerprogramma van Bees B gedemonstreerd. De bijeenkomsten zijn primair bedoeld voor het bevoegd gezag. Ze worden gehouden in november en de eerste helft van december. U kunt zich opgeven en meer informatie vragen bij InfoMil. Ten slotte: uit de enquête bij de nieuwe Bees-folder bleek dat er een grote behoefte bestaat aan een nieuwe Leidraad voor Bees B. Dit najaar zal die gereed zijn.

KWS 2000

Rectificatie autolakken

In InfoMil Nieuwsbrief 10 staat op pagina 6 een fout. Bij de tabel met de maximale VOS-gehalten voor producten binnen de autoschadeherstelbranche wordt vermeld dat a en b staan voor het aantal keren dat een verflaag wordt aangebracht. Dit is niet juist: a en b staan voor de verwerkte hoeveelheid in grammen van respectievelijk de basiskleurlaag en de blanke lak.

Zes praktijksheets

Eind 1998 wordt een nieuwe serie van zes praktijksheets gepubliceerd over bedrijven die op diverse manieren het gebruik van

Nieuwe praktijksheet over waterloze offset (foto: Kempers BV)

koolwaterstoffen hebben teruggedrongen. In de serie figureren twee meubelfabrikanten, een timmerbedrijf, een staalconserveerbedrijf, een offsetdrukkerij en een bedrijf dat kleine metaalproducten maakt.

Dampterugwinning

In de wijziging van de Regeling Op- en overslag en distributie milieubeheer (Staatscourant 1998, nr. 105) wordt de definitie van een dampterugwinningseenheid uitgebreid. Aan de oorspronkelijke definitie "een installatie voor de terugwinning van benzine uit damp" is nu toegevoegd "of de omzetting naar elektrische energie of warmte uit damp". Deze wijziging maakt het de vergunningverlener mogelijk om bij het beladen van tankauto's bij benzinedepots en terminals een milieuhygiënische afweging te maken tussen een systeem voor de energetische aanwending van benzinedamp en een systeem voor de terugwinning van benzine. Met name bij de kleinere benzinedepots kan energetische aanwending de milieuhygiënisch beste of economisch meest aantrekkelijke oplossing zijn.

Geur verdwijnt door 'snelle oxidatie'

Nog steeds komen nieuwe emissiebeperkende technieken op de markt. Graag houden we u op de hoogte van de nieuwkomers, met de mening van alle partijen: gebruiker, vergunningverlener en leverancier. In deze eerste aflevering gaan we in op de Aerox-injector, die geur beperkt met behulp van actieve zuurstofmoleculen.

De Aerox-injector

Onze neus is zo gevoelig dat ook zeer lage concentraties van bepaalde chemische componenten geuroverlast kunnen veroorzaken. Als een fabriek geuroverlast veroorzaakt, moet daar in het belang van de omwonenden wat aan gedaan worden. Daar zijn verschillende technieken voor. Bij enkele mengvoederbedrijven worden de geurstoffen door een Aerox-injector omgezet in minder geurende stoffen voordat ze de schoorsteen uitgaan.

Eenvoudig en effectief

Toen mengvoederbedrijf ABC in Emst het productieproces veranderde en de productie uitbreidde, veroorzaakte dat geuroverlast in de omgeving. De hoofdactiviteit van het bedrijf werd de productie van hoogwaardig legpluimveevoer door middel van expandertechnieken. Om te kunnen voldoen aan de huidige geurnorm voor de mengvoederbranche (zie NeR hoofdstuk 3, Bijzondere Regeling 21.6) zocht het bedrijf

naar een geuremissiebeperkende techniek voor de koellucht, die eenvoudig in gebruik moest zijn.

Na twee jaar werken met de Aerox-injector is de ervaring van de heer Slütter, hoofd techniek van ABC, dat deze techniek inderdaad weinig aandacht vraagt. Belangrijker is nog dat ook het geurprobleem grotendeels is opgelost: in de afgelopen periode zijn maar een paar geurklachten binnengekomen.

Injectieprincipe

Hoe werkt de Aerox-injector? De heer Schieven van Jongerius Aerob legt uit dat in de injector omgevingslucht met behulp van UV-straling wordt omgezet in een reactief gas, dat vervolgens wordt geïnjecteerd in de te behandelen luchtstroom. Het reactieve gas zet geurende componenten door 'snelle oxidatie' om in minder geurende componenten. Door het injectieprincipe is de techniek ongevoelig voor eventuele processtorings of fluctuaties in de luchtstroom. De techniek heeft geen negatieve effecten op andere aspecten van het milieu en het energieverbruik is laag.

De techniek is met succes toegepast bij uiteenlopende soorten bedrijven in de voedingsmiddelenindustrie. Sinds voorjaar 1998 is de Aerox-injector opgenomen in de lijst met mogelijke maatregelen in de Bijzondere Regeling voor de mengvoederindustrie (NeR).

Aerox als alternatief

ABC had behoefte aan een goedkoper alternatief voor de conventionele nageschakelde technieken. De gemeente gaf het bedrijf daar de ruimte voor door in de vergunning op te nemen dat ook maatregelen zijn toegestaan die een vergelijkbaar effect op de geuruitstoot hebben als een conventionele techniek. Hoewel de Aerox-injector nieuw en dus relatief onbekend was, heeft dat volgens de vergunningverlener, de heer Van Henten van de gemeente Epe, niet tot problemen geleid in het vergunningverleningstraject. De onzekerheid is ondervangen doordat in de vergunning een evaluatieverplichting is opgenomen. Uit de opleveringsmeting van de Aerox-injector bleek het geurverwijderingsrendement gemiddeld 98% te zijn: minstens even effectief als conventionele technieken. In goed overleg met de gemeente heeft het bedrijf zelf de klachtenregistratie op zich genomen. Daardoor krijgt het bedrijf de informatie over geurhinder snel binnen en kan het direct actie ondernemen om de overlast te beperken. Het aantal klachten is aanmerkelijk teruggelopen en het vertrouwen tussen bedrijf en omgeving is gegroeid.

Zoals gezegd is de techniek nieuw en zijn de toepassingsmogelijkheden van de Aerox-injector voor geurreductie nog niet volledig uitgekristalliseerd. In een pilotopstelling kan getest worden of de Aerox-injector de oplossing kan zijn voor een specifieke situatie. Momenteel zijn er ook onderzoeken gaande naar toepassing van de techniek voor VOS-reductie.

Emissiereducerende techniek in trefwoorden (volgens opgave van de leverancier)

Naam	Aerox-injector
Werkingsprincipe	oxidatie van componenten door middel van reactief gas gevormd met behulp van UV-straling
Leverancier	Jongerius Aerob (Soesterberg)
Toepassingsgebied	geurreducerende techniek, mogelijke VOS-reductie
Praktijktoepassingen	voornamelijk voedingsmiddelenindustrie
Rendement	> 70% (tot 98%)
Investeringskosten [$f/(1.000 \text{ m}^3/\text{h})$]	ca. f 5,- tot f 10,- per $1.000 \text{ m}^3/\text{uur}$
Energieverbruik [$\text{kWh}/1.000 \text{ m}^3$]	ca. 0,5 kWh per 1000 m^3
Water/grondstoffenverbruik [l/m^3]	geen
Afvalproductie	geen
Bijzonderheden	eenvoudig, compact, ongevoelig voor storings in het proces

Landbouw

Driejaarstermijn roept veel vragen op

InfoMil krijgt er veel vragen over: hoe moet voor de veehouderij worden omgegaan met de zogeheten driejaarstermijn uit artikel 8.18, eerste lid, van de Wet milieubeheer? In de praktijk blijkt bijvoorbeeld dat stallen niet tijdig gerealiseerd zijn, of dat dieren in een andere stal of in kleinere aantallen gehouden zijn. In dit soort gevallen is de vraag altijd: voor welk deel van de inrichting is de milieuvergunning in stand gebleven? De Raad van State deed begin dit jaar uitspraak in drie interessante zaken in de gemeente Tubbergen.

Bij een veehouderij met een vergunning uit 1991 waren wel binnen drie jaar de stallen gerealiseerd, maar was gemiddeld zo'n 40% minder vee aanwezig dan vergund. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) oordeelde hier dat de vergunning in zijn geheel in stand was gebleven aangezien alle vergunde stallen binnen de driejaarstermijn waren gebouwd en in elke stal op bedrijfsmatige wijze dieren waren gehouden. In de zin van de Wm was de inrichting dus tijdig voltooid en in werking gebracht. Het is dus niet zo dat

aan artikel 8.18 pas wordt voldaan als alle in de vergunning genoemde aantallen dieren ook werkelijk zijn gehouden.

Revisievergunning

In een andere zaak betoogde een appellant dat een vergunning uit 1992 gedeeltelijk vervallen zou zijn omdat in de periode 1992-1995 minder vee aanwezig was dan vergund. De gemeente Tubbergen had volgens appellant dus geen revisievergunning mogen verlenen op basis van de in 1992 vergunde depositie. De ABRvS

Ligboxenstal voor koelen

oordeelde echter anders: in de in 1992 verleende vergunning kan de depositiewaarde als bedoeld in artikel 5 van de Interimwet ammoniak en veehouderij (lav) niet worden aangetast door artikel 8.18.

Artikel 5 van de lav bepaalt namelijk dat een veehouderij het recht heeft de depositie te veroorzaken die zij veroorzaakte op het tijdstip van inwerkingtreding van de lav (26 augustus 1994). Op die datum was voor deze veehouderij de driejaarstermijn nog niet verlopen. Voor wat betreft de uitstoot van ammoniak kan daarom van het (gedeeltelijk) vervallen van de vergunning geen sprake zijn (ABRvS, 15 januari 1998, nr. E03.96.0162). Zou de driejaarstermijn op 26 augustus 1994 wel zijn verstreken, dan zou de vergunning (ook) ten aanzien van de ammoniakuitstoot (gedeeltelijk) hebben kunnen vervallen.

Stal niet afgebouwd

De laatste uitspraak in de reeks Tubbergen betreft een kwestie waarbij de stal niet binnen drie jaar was afgebouwd en bovendien 90 graden was gedraaid ten opzichte van de tekening bij de aanvraag. Wel werden in de stal bedrijfsmatig dieren gehouden. De ABRvS beschouwde de stal, waarvan drie muren en het dak gereed waren, als tijdig voltooid. Verder werd bepaald dat artikel 8.18 geen grondslag biedt voor het vervallen van de vergunning als een stalruimte qua situering niet geheel overeenkomstig de vergunning is gerealiseerd. Omdat in de stal dieren werden gehouden, werd de inrichting bovendien beschouwd als in werking gebracht.

Stand der techniek/ALARA

Eerste versie informatieset Mengvoederindustrie

In het proefproject Stand der techniek/ALARA (zie Nieuwsbrief 10) is na de informatiesets over de hout- en meubelindustrie en de kunststofverwerkende industrie nu een document voor de mengvoederindustrie opgesteld. De eerste versie verschijnt in november.

De informatieset gaat in op processen in de mengvoederindustrie, de milieuaspecten die daarmee samenhangen en een overzicht van mogelijke milieumaatregelen. Deze informatie is bedoeld als hulpmiddel bij het overleg tussen bevoegd gezag en bedrijven. Vergunningverleners die binnenkort van plan zijn om een vooroverleg te starten met een mengvoederbedrijf kunnen vanaf begin november dit document

opvragen bij InfoMil (bestelnummer T03).

Hout- en meubelindustrie

Van het document voor de hout- en meubelindustrie is ondertussen een derde versie verschenen. Onder meer op het gebied van KWS 2000 is een aantal wijzigingen aangebracht. Geïnteresseerden kunnen de herziene versie aanvragen bij InfoMil.

Een binnenvaartschip wordt geladen met mengvoeder (foto: Broere)

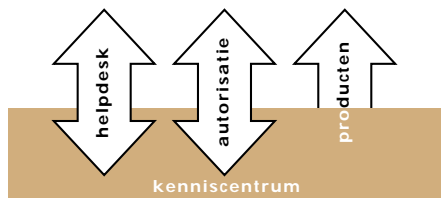
Workshop kenniscentrum

Wat is precies de functie van InfoMil als kenniscentrum? Aan de afbakening van de activiteiten en de opzet van een InfoMil-informatiesysteem werd op 24 september een workshop gewijd.

Het leeuwendeel van de buitenwacht beschouwt InfoMil als kennisinstituut. Voor InfoMil zelf is de functie van kenniscentrum een deel van het geheel. Het kenniscentrum is gericht op het verzamelen, structureren en toegankelijk maken van informatie, ter ondersteuning van de helpdesk en de verschillende InfoMil-projecten. Daarnaast genereert het kenniscentrum ook een aantal producten die niet direct samenhangen met de helpdesk en ondersteuningsprojecten. Voorbeelden daarvan zijn Sdt/ALARA-brochures voor specifieke branches en de EuroBAT-documenten.

Workshop

Op donderdag 24 september kwamen deskundigen uit de vergunningpraktijk en vertegenwoordigers van beleidsdirecties van VROM bijeen om zich te buigen over de inrichting en de infrastructuur van een InfoMil-informatiesysteem. De deelnemers

aan de workshop gingen kritisch in op de voorzichtige aanpak die InfoMil tot dusver heeft gevolgd, en die onder meer heeft geleid tot een expertise-informatiesysteem in opbouw en een Internetsite.

Als algemene conclusie kwam uit de workshop naar voren dat 'het veld' zeker behoefte heeft aan een kenniscentrum, zij het dat de organisatie in omvang beperkt moet blijven. In eerste instantie moet die gericht zijn op een verdere versterking van de helpdesk en de ondersteunende functie van InfoMil. Tegelijkertijd moet worden gezorgd voor het vasthouden van de in 'het veld' opgebouwde kennis ('opbouw geheu-

gen en voorkomen kennisdrain') en voor de bevordering van de landelijke harmonisatie bij de aanpak van milieuvraagstukken. Men onderkent de behoefte aan de koppeling van kennis op deelgebieden, maar is zich ook bewust van het feit dat provincies en grotere gemeenten soms eigen voorzieningen hebben. Het is nog niet duidelijk hoe de daar opgedane en opgeslagen relevante ervaringen continu kunnen worden doorspeeld aan het kenniscentrum van InfoMil. Een goede aansluiting met de regionale kennis is een must.

Technologiescouting

Daarnaast zien de deelnemers het als een taak om binnen bepaalde grenzen kennis over nieuwe technologische ontwikkelingen te verzamelen ('technologiescouting') en uit te dragen. Verder kan InfoMil helpen bij het vaststellen van monitorkentallen. Vooralnog financiert VROM de activiteiten van InfoMil, maar als steeds meer taken worden verricht in dienst van vergunningverlening en handhaving, zouden die inhoudelijk, maar ook financieel door andere overheden moeten worden gedekt.

■

Externe veiligheid

Herziene Sevesorichtlijn in BRZO 1998

Op dit moment werken de ministeries van SZW, BiZa en VROM aan een herziening van het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO) en de nadere ministeriële regels. In dit BRZO 1998 wordt de herziene Europese Sevesorichtlijn (Seveso II) verwerkt. Uiterlijk 3 februari 1999 treedt het besluit in werking.

In Seveso II zijn een aantal fundamentele wijzigingen aangebracht. Zo wordt van bedrijven specifieke informatie over hun veiligheidsbeleid en veiligheidsbeheersysteem verlangd. Verder moeten bepaalde veiligheidsafstanden worden aangehouden en moet rekening worden gehouden met domino-effecten. Naast externe veiligheid komen ook aspecten van arbeidsveiligheid en rampenbestrijding aan bod.

Integratie

Voor bedrijven en overheden verandert er nogal wat. De bestaande EVR- en AVR-rapportages en het interne noodplan en rampenplan worden geïntegreerd in één Veiligheidsrapport. Veel van de overlap in gegevens behoort daarmee tot het verle-

den. Verder moeten lokale overheden intensiever met elkaar samenwerken bij het beoordelen van rapportages en het inspecteren van bedrijven.

Handleidingen

Ter ondersteuning van de uitvoering van de BRZO 1998 worden twee handleidingen gemaakt: de Rapportage Informatie-eisen BRZO (RIB), bedoeld voor bedrijven, en de Bestuurlijke Leidraad Seveso (BLS), voor de betrokken overheden. Vertegenwoordigers van o.a. IPO, VNG, werkgevers- en werknemersorganisaties, regionale brandweer, DCMR en de betrokken ministeries begeleiden dit proces.

RIB en BLS worden eerst in proefprojecten op hun bruikbaarheid getest. De handlei-

dingen komen naar verwachting begin 1999 beschikbaar.

Nadere informatie: Ministerie van VROM, Martin Krist.

E-mail: Krist@DSVS.DGM.minvrom.nl.

■

Regels huishoudelijk afvalwater verscherpt

Het direct en ongezuiverd lozen van huishoudelijk afvalwater in het oppervlaktewater of de bodem is over enkele jaren verleden tijd. Woningen die niet op de riolering zijn aangesloten moeten uiterlijk in 2005 een voorziening hebben voor de individuele behandeling van afvalwater (IBA).

Zuivering huishoudelijk afvalwater door middel van riet (helofytenfilter) (foto: Brouwers)

De nieuwe verplichting is gebaseerd op het lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater en het lozingenbesluit bodembescherming. Het laatste besluit geeft momenteel expliciet aan welke systemen geplaatst moeten worden, en hoe ze moeten zijn uitgevoerd en gedimensioneerd. In de toekomst wordt het lozingenbesluit bodembescherming waarschijnlijk zo gewijzigd

dat ook andere systemen kunnen worden toegepast.

Aanbevelingen IBA's

Eind 1998 verschijnt er een rapport van de Commissie Integraal Waterbeheer (CIW/CUWVO) met aanbevelingen voor het bevoegd gezag omtrent de toepassing van IBA-systemen. Het rapport, dat wordt

voorbereid door de subwerkgroep van CIW/CUWVO VI, gaat in op het huidige beleid en het juridisch kader voor ongerioleerde huishoudelijke lozingen. Aan de orde komen onder meer het ontheffingenbeleid, de emissie-eisen, de invloed van certificering op de keuze voor een bepaalde IBA en de organisatie van beheer en onderhoud van IBA's.

Zodra het rapport verschijnt, zullen wij dat in de InfoMil Nieuwsbrief melden.

Onlangs verschenen wel de *Handleiding helofytenfilters voor IBA-systemen* en het *Basisdocument attestering IBA-systemen*. Beide documenten zijn in gekopieerde vorm verkrijgbaar bij het ministerie van VROM, mevr. Rompa, tel. (070) 339 42 53

Verschenen

De publicaties hieronder worden verspreid onder het bevoegd gezag. Extra exemplaren kunnen (uitsluitend per fax, (070) 363 33 33) worden besteld bij InfoMil. De uitgaven zijn gratis, tenzij anders vermeld.

Stand der techniek/ALARA

Milieu-informatieset Mengvoederindustrie (T03, eerste versie, verkrijgbaar begin november). U kunt de publicatie vanaf november inzien op: www.senter.nl/infomil

Regelgeving

Informatiebladen 8.40 amvb's: *Horeca* (R01), *Sport* (R02), *Recreatie* (R03)

KWS 2000

Schoner drukken. Overzicht subsidieprojecten in de grafische industrie en verpakkingsdrukkerijen, 1991-1997 (i.s.m. Novem). Te bestellen bij Novem publicatiecentrum, (046) 420 23 23. Bezitters van het *Handboek milieumaatregelen grafische industrie en verpakkingsdrukkerijen* ontvangen het automatisch.

NeR

De NeR in 8 stappen. Een toelichting op het gebruik van de NeR. *Nieuw Nationaal Model* (paarse boekje). Model voor verspreiding van luchtverontreiniging uit bronnen over korte afstanden.

Asbest

Nieuwe voorschriften en publicaties asbest

In InfoMil Nieuwsbrief nr. 10 zijn we kort ingegaan op de Regeling tot wijziging van de Regeling Bouwbesluit materialen. Deze tussentijdse regeling is nu ingetrokken; de inhoud ervan is opgenomen in de nieuwe, integrale Regeling Bouwbesluit materialen 1998 (Staatscourant 1998, 138).

De VNG heeft onlangs de zesde serie wijzigingen van de Model-bouwverordening uitgebracht. Daarin zijn de voorschriften voor bouwwerken opgenomen uit het Besluit tot wijziging van het Asbestverwijderingsbesluit (Stb. 1998, 171). Hierin

worden bepaalde asbestverwijderingswerkzaamheden vrijgesteld van de plicht tot het aanvragen van een sloopvergunning en van de plicht tot het inschakelen van een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf. De voorschriften uit het Besluit treden binnen een gemeente in werking zodra ze zijn opgenomen in de bouwverordening van de betreffende gemeente. Dat moet uiterlijk 1 april 1999 zijn gebeurd.

De brochure *Asbest in woningen; informatie voor bewoners over risico's, toepassing en verwijderen* wordt eind oktober vervangen door de brochure *Asbest in en om het huis*.

Milieuadvies betonindustrie

Op 2 september gaven de ministeries van VROM en V&W samen met de betonbrancheverenigingen BFBN en VOBN het startsein voor de uitvoering van het Milieubeleidsadvies (MBA) Betonmortel- en betonproductenindustrie. In het MBA zijn doelstellingen en afspraken vastgelegd voor vermindering van de milieubelasting door de betonindustrie.

Het MBA is een gezamenlijk advies van de verschillende overheden en de bedrijfstakorganisaties aan de individuele bedrijven en hun bevoegd gezag (voor zowel Wm als Wvo). Aan de ontwikkeling en de uitvoering van het MBA wordt namens de industrie deelgenomen door de Bond van Fabrikanten van Betonprodukten in Nederland (BFBN) en de Vereniging van Ondernemingen van Betonmortelfabrikanten in Nederland (VOBN). Namens de overheid doen mee de ministeries van VROM, V&W en EZ, het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen.

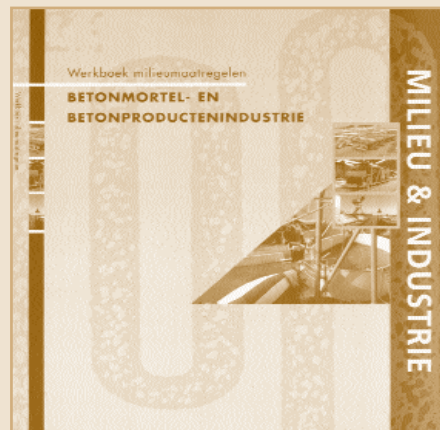

Alle bedrijven

Onder het MBA vallen alle bedrijven uit de bedrijfsgroepen 'betonmortelcentrales' en 'betonproductenfabrieken' (SBI'74 code: 32.51 en 32.53; SBI'93 code: 2661.1, 2663). Ook bedrijven die geen lid zijn van BFBN of VOBN vallen onder het MBA. De looptijd van het MBA is ruim vijf jaar: van september 1998 tot en met 2003. Daarna worden vervolgspraken gemaakt voor een nieuwe periode van vier jaar.

Bedrijfsmilieuplannen

Het is de bedoeling dat alle betonmortel- en betonproductenbedrijven individueel bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen. Centraal daarbij staan de bedrijfsmilieuplannen (BMP's) van de individuele bedrijven. Alle bedrijven die een BMP opstellen, beginnen op hetzelfde moment (de startbijeenkomst is vóór 15 november gepland). In het BMP geeft het bedrijf aan welke milieumaatregelen het tot december 2003 zal nemen en wanneer deze maatregelen worden ingevoerd. Het initiatief voor het opstellen van het BMP ligt in principe dus bij het bedrijf, dat bijvoorbeeld een startbijeenkomst met het bevoegd gezag kan organiseren. Tijdens zo'n bijeenkomst kunnen afspraken worden gemaakt over inhoud en planning van het

BMP. Van de betrokken overheden wordt verwacht dat zij het BMP bij de vergunningverlening in acht nemen.

Werkboek

Bij het opstellen en beoordelen van een BMP hebben bedrijven en overheden een goed hulpmiddel aan het speciaal hiervoor samengestelde werkboek met milieumaatregelen. Dit werkboek bevat een reeks potentiële maatregelen die het bedrijf in zijn BMP kan opnemen. Verder bevat het werkboek een voorbeeld-BMP, de teksten van het MBA en de Integrale Milieudoelstellingen. Zo kan een uniforme uitvoering van de afspraken worden gerealiseerd. Het werkboek is in september verstuurd naar de betrokken overheden en de fabrikanten die zijn aangesloten bij BFBN of VOBN. Bedrijven die geen lid zijn van een van de bedrijfstakorganisaties kunnen het werkboek bestellen bij de VNG-uitgeverij, telefoon (070) 373 88 88. Prijs: f 115,-.

Voordelen

Het doelgroepbeleid industrie, waarvan dit MBA een uitvloeisel is, biedt voor de betonindustrie en het bevoegd gezag onder meer de volgende voordelen:

- Het maakt overheid en bedrijfsleven duidelijk welke milieudoelstellingen moeten worden gehaald, ook voor de lange termijn.
- Bedrijven die zich in een vergelijkbare situatie bevinden, worden met dezelfde milieueisen geconfronteerd, wat concurrentievervalsing voorkomt.
- Alle milieuaspecten komen aan de orde, waarbij bedrijf en bevoegd gezag overleggen over het leggen van prioriteiten. De overheid zal op deze manier eerder kunnen instemmen met een gefaseerde aanpak.
- Bedrijven krijgen meer te maken met 'één overheid'. Hoewel meerdere overheidsinstanties betrokken kunnen zijn, treedt de overheid zo veel mogelijk als één geheel naar buiten. De vergunningverlenende instanties werken nauw samen en stemmen hun activiteiten onderling af.
- Doordat bedrijven weten waar ze op milieugebied aan toe zijn, kunnen ze milieu-investeringen opnemen in een investeringsbeleid voor de lange termijn.
- Beton-, meng- en metselwerk(puin)granulaten die door een van overheidswege vergunde breker worden gegraneleerd, zijn als grondstoffen aan te merken als ze bij de aanmaak van beton/cement direct worden toegepast. Restproducten kunnen binnen de eigen inrichting onbepaald worden ingezet. Over andere stromen, zoals vliegas, wordt spoedig meer duidelijkheid verwacht.

Meer informatie:

BFBN, tel. (0348) 410 944
 VOBN, tel. (0343) 533 033
 InfoMil, tel. (070) 361 05 75
 Steunpunt Emissies RIZA, tel. (0320) 298 428

Rapporten kunt u opvragen bij FO-Industrie, tel. (070) 345 14 15. Voor vragen over de doelgroepconvenanten kunt u contact opnemen met de helpdesk van InfoMil, tel. (070) 361 05 75.

Agenda

oktober/november

Regionale

Inspectiebijeenkomsten

Over NMP-3 en de MDW-amvb's:

14 oktober Regio Zuid-West

15 oktober Regio Noord

22 oktober Regio Noord-West

10 november Regio Zuid

11 november Regio Oost

Informatie bij de betreffende RIMH's.

20 oktober

Back to the future

Symposium over de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren, met de terugblik 'Handhaving milieu in de afgelopen 200 jaren' en de presentatie van de RWS-beleidsvisie 'Handhaving Wvo 2000+'

Congrescentrum Agora, Lelystad

Informatie: RIZA, (0320) 298 476/82.

3 november

Nieuwe mogelijkheden voor biologische geurbestrijding

Werkconferentie, met actuele ontwikkelingen in de technologie voor biologische afgasreiniging.

Informatie: vakgroep Microbiologie, Katholieke Universiteit Nijmegen, (024) 361 57 59.

17-19 november

Oil-, Gas- en Petrotech '98

RAI, Amsterdam.

Informatie (020) 549 12 12.

Colofon

Redactieadres Postbus 30732,
2500 GS Den Haag. Fax (070) 363 33 33.

Redactie en productie Frans Brand,

Dick van Teylingen

(: Netwerk voor communicatie, Rotterdam)

Coördinatie voor InfoMil Roselie Wijtenburg

Vormgeving Verhey & Associates, Rotterdam

Basisontwerp Conefrey/Koedam BNO,

Oude Wetering

Druk Macula, Boskoop

Oplage 6500 exemplaren

ISSN 1385 - 5492

De volgende Nieuwsbrief verschijnt in december.

Overnemen met bronvermelding is toegestaan.

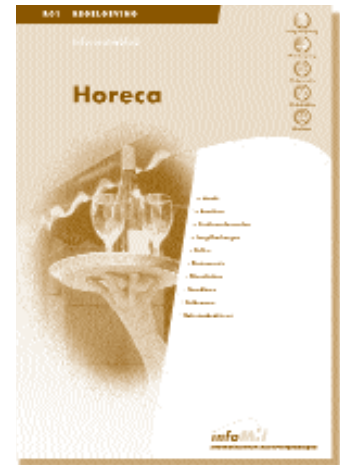
Informatie over de nieuwe art. 8.40-amvb's

Binnenkort kunt u te maken krijgen met de gevolgen van de nieuwe amvb's. Wat betekent dat voor het gemeentelijk milieubeleid? De regionale inspecties organiseren informatiebijeenkomsten.

Op 1 oktober is het nieuwe Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer van kracht geworden, het eerste besluit in de serie van amvb's nieuwe stijl. Vergeleken met de amvb's van de vorige generatie vallen meer bedrijven en instellingen onder amvb's en heeft nu ook de verruimde reikwijdte van de Wet milieubeheer een nadrukkelijke plaats in de amvb's gekregen. De nieuwe stijl houdt tevens in dat de wijze van omgaan met amvb-bedrijven en -instellingen op bepaalde aspecten kan veranderen. Van bedrijven en instellingen wordt meer zelfwerkzaamheid verwacht, waardoor de overheid meer dan voorheen een begeleidende en adviseerende rol krijgt.

Voorlichting regionale inspecties

Zoals in de vorige nieuwsbrief is aangekondigd organiseren de regionale inspecties informatiebijeenkomsten over het NMP-3 en de nieuwe (MDW-)amvb's. Tijdens deze bijeenkomsten wordt ingegaan op de gevolgen van de nieuwe amvb's voor het toekomstig gemeentelijk milieubeleid. Ook wordt een toelichting gegeven op de nieuwe amvb's en de informatiebladen die

InfoMil daarbij uitgeeft. Milieubeleidsambtenaren bij gemeenten, milieudiensten en samenwerkingsverbanden worden of zijn al uitgenodigd door de regionale inspecties. Om tegemoet te komen aan de vele verzoeken is bij deze nieuwsbrief een meldingsformulier gevoegd dat gebruikt kan worden om te bepalen of een bedrijf onder het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer valt en of een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd. Wilt u meer exemplaren hebben, dan kunt u ze kopiëren. Op de internetsite van InfoMil zal informatie over de MDW-amvb's worden gepresenteerd. Ook het meldingsformulier is als PDR-bestand op onze site beschikbaar (www.senter.nl/infomil).

Wat is InfoMil?

Vergunningverleners moeten goed op de hoogte zijn van de technische, juridische en procedurele kanten van milieubeleid. Dat geldt evenzeer voor de bedrijven en instanties waarop vergunningen, algemene regels, convenanten, richtlijnen en afspraken van toepassing zijn.

Ter ondersteuning van de uitvoering van het milieubeleid is InfoMil opgericht, het kennis- en informatiecentrum dat tot in details op de hoogte is van milieubeleidsinstrumenten en de stand der techniek.

InfoMil biedt ondersteuning met een helpdesk, die antwoorden zoekt op milieuvraagstukken van technische of juridische aard, of op beleidsmatige en procedurele vragen. Daarnaast maakt en verspreidt InfoMil brochures en andere informatieproducten, en geeft het praktijkgerichte instructiebijeenkomsten. In InfoMil zijn veertien aandachtsgebieden gebundeld:

- Stafbureau Nederlandse emissierichtlijnen (NeR)
- Projectbureau KWS 2000
- Bureau Energie in de Milieuvergunning (bEM)
- Bestuurlijk-juridische ondersteuning
- Bodembescherming (NRB, ENBB)
- Helpdesk doelgroepbeleid milieu en industrie
- Afval- en emissiepreventie
- Indirecte lozingen afvalwater
- Asbest
- Landbouw
- EuroBAT
- Bees (NO_x)
- Geluid
- Externe veiligheid

InfoMil is een initiatief van VROM en Economische Zaken, in samenspraak met IPO en VNG. Het bureau is een zelfstandig onderdeel van Novem en Senter.